

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoP/31/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116218193
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116218193.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa Petra Straku a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci navrhovateľa: N. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. D., N. X, XXX XX, zastúpený N. Y., bytom D. D., N. X., XXX XX, proti odporcovi: N. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. D., U. X, XXX XX, o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 12Pc/7/2016-28 zo dňa 04.04.2017, jednohlasne taktó

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 100,- eur mesačne od 01.09.2016 opakovane do budúca vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 01.09.2016 do 31.01.2018 vo výške 1.700,- eur povoľuje odporcovi splácať mesačnými splátkami vo výške 30,- eur spolu s bežným výživným, pod výstrahou straty výhody splátok počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vyslovil, cit.:

„I. Odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 160 eur mesačne od 1.9.2016 opakovane do budúca vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 1.9.2016 do 31.3.2017 vo výške 1.120 eur p o v o ľ u je odporcovi splácať mesačnými splátkami vo výške 30 eur spolu s bežným výživným, pod výstrahou straty výhody splátok počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a.“

2. Navrhovateľ žiadal priznať vyživovaciu povinnosť v sume 160,- eur mesačne. Súd prvej inštancie mal preukázané, že oprávnený opäť študuje, zohľadnil aj to, že oprávnený mal zdravotné problémy. Súd rozhodol o určení vyživovacej povinnosti v tejto sume od septembra 2016, teda od začatia štúdia (návrh bol podaný dňa 09.09.2016), t. j. od 01.09.2016 do budúca, pričom dĺžné výživné v sume 1.120,- eur umožnil povinnému uhradiť v splátkach. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. Uviedol, že súhlasí s platením výživného na plnoletého syna, ale nie v takej výške, nakoľko má problém sa zamestnať a jeho jediným príjmom je výsluhový dôchodok, ktorý poberá vo výške 355,63 eur. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ bol vo februári 2014 vylúčený z C. univerzity a v návrhu uviedol nesprávnu adresu, nakoľko

už viac ako 5 rokov býva spolu so svojou mamou a jej manželom v C., kde vlastní rodinný dom. Spolu s bývalom manželkou vlastní starý rodinný dom, ktorý je predmetom súdneho sporu o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, ktorého kúpu financovali z hypotekárneho úveru, ktorý spláca odporca. Odporca spláca aj ďalšie svoje dlžoby. Súhlasil s platením výživného v minimálnej možnej výške.

4. K odvolaniu odporcu sa vyjadril navrhovateľ. Namietal, že tvrdenia odporcu sú nepravdivé a zavádzajúce. Navrhovateľ bol vylúčený zo školy zo zdravotných dôvodov. Kvôli zdravotným problémom mal rovnako problém sa zamestnať. V čase podania návrhu bol odporca zamestnaný, takže mal príjem. To, že momentálne nemá a ani si nehľadal prácu je účelové, aby nemusel platiť výživné v požadovanej výške. Rodinný dom, ktorý vlastní odporca spolu s matkou navrhovateľa je určený na predaj, no odporca jeho predaj neustále marí. Trvá na požadovanej výške výživného.

5. K vyjadreniu navrhovateľa sa vyjadril odporca. Opätovne namietal, že navrhovateľ býva v C., kým trvalý pobyt má len formálne uvedený vo D. D.. O zdravotných problémoch navrhovateľa pochybuje, nie je mu zrejmé, ako môže psychicky chorý človek študovať na vysokej škole, pracovať vo firme, ktorá vyrába plasty, či bývať u priateľky v C. cca 6 mesiacov a nepracovať. Odporca má problém nájsť si dobre platenú prácu z dôvodu, že nemá potrebnú prax a vzdelanie. XX rokov pracoval v A. ako C.. Ako uviedol v odvolaní má záujem platiť výživné, no v minimálnej výške, keďže je možné, že onedlho bude bezdomovcom, ak mu nebude pridelený nájomný byt.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané včas (362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle zásad uvedených v § 379 a násl. CSP, § 62 a § 65 CMP, bez nariadenia ústneho pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario dospel k záveru, že odvolanie odporcu je čiastočne dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

8. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

9. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Z odôvodnenia napádaného rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného prihliadal na majetkové pomery otca ako aj odôvodnené pomery plnoletého N..

12. Z obsahu spisu je zrejmé, že majetkové pomery odporcu sa od rozhodnutia súdu č. k. 9C/94/2007-25 zo dňa 25.02.2008, ktorým Okresný súd Prešov uložil odporcovi povinnosť prispievať na (vtedy ešte mal.) N. M. sumou 100,- eur (3.000,- Sk) mesačne zmenili. V čase predmetného rozhodnutia súdu o výške výživného na mal. N. bolo preukázané, že mesačný príjem odporcu predstavoval cca 663,- eur (9.000,- Sk poberal ako výsluhový dôchodok a 11.000,- Sk poberal za prácu v M.).

13. Odvolací súd má preukázané, že odporca od júla 2015 do júna 2017 bol živnostníkom, následne v priebehu roku 2017 vystriedal niekoľko zamestnaní (vo väčšine pôsobil len 3 dni), príp. vykonával prácu na základe dohody o pracovnej činnosti.

14. Je teda zrejmé, že odporca bol dlhšiu dobu práceneschopný, v dôsledku čoho sa jeho finančná situácia zhoršila. Netreba však opomíňať skutočnosť, že to bol práve odporca, ktorý si svojím konaním

spôsobil stratu zamestnania, keď opustil svoje stabilné zamestnanie, v ktorom pôsobil cca XX rokov, s vidinou lepšieho zárobku v zahraničí.

15. Odporca opakovane uvádzal, že ako absolvent poľnohospodárskej školy, odbor živočíšna výroba s maturitou má problém nájsť si zamestnanie s dobrým príjmom. Uviedol, že by mal možnosť pracovať ako pomocný robotník na stavbe za minimálnu mzdu na dohodu, lebo je výsluhový dôchodca. Odporca uvedené tvrdenia nijako nepodložil ani inak nepreukázal. Odvolací súd si je vedomý, že môže byť pre odporcu náročnejšie nájsť si prácu s vyšším príjmom, aj vzhľadom na jeho vek a kvalifikáciu, no pokiaľ je finančná situácia odporcu taká, že má dlhy a má vyživovaciu povinnosť voči maloletému aj plnoletému synovi, je otázne, či by čiastočným riešením tejto situácie nebolo hľadanie zamestnania s nižším finančným ohodnotením.

16. Podľa § 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že starostlivosťou a zabezpečením potrieb dieťaťa nemôže byť nadmerne zaťažovaný len jeden rodič, najmä keď príjem oboch rodičov je porovnateľný.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Odvolací súd má za preukázané, že starostlivosť o plnoletého syna zabezpečuje výhradne jeho matka, ktorej mesačný príjem je 530,- eur.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že medzi odôvodnené potreby dieťaťa patria nielen tie základné ako je strava, ošatenie, hygiena, výdavky na školu, cestovné, bývanie, lekárska starostlivosť, ale aj potreby, ktoré prispievajú k rozvoju osobnosti mladého človeka (kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záľuby).

22. Pri posudzovaní odôvodnených potrieb dieťaťa je potrebné zohľadniť aj vek dieťaťa. V tomto prípade je oprávnenou osobou plnoleté dieťa, ktoré ukončilo stredoškolské vzdelanie a má záujem pokračovať v ďalšom štúdiu a sústavne sa pripravovať na výkon povolania.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Odporca opakovane poukázal na svoju komplikovanú finančnú situáciu a jeho pravidelné mesačné výdavky, ktoré mu neumožňujú platiť výživné vo výške 160,- eur ako to určil súd prvej inštancie, no je potrebné si uvedomiť, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Uvedené vyplýva priamo z litery zákona (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

25. Odvolací súd dáva účastníkom konania do pozornosti č. 41 ods. 4 Ústavy SR, z ktorého jednoznačne vyplýva, že starostlivosť o deti a ich výchova je nielen právom rodičov, ale aj právom dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom toto právo môže byť obmedzené výhradne na základe rozhodnutia súdu a v súlade s literou zákona.

26. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia (§ 28 ods. 2 prvá veta zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej len „Zákon o rodine“).

27. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, so zreteľom na odôvodnené potreby odvolateľa ako plnoletého dieťaťa a finančné možnosti otca, odvolací súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 388 CSP zmenil a odporcu zaviazal prispievať na výživu navrhovateľa sumou 100,- eur mesačne (teda takou

sumou akú ustálil Okresný súd Prešov ako výživné pre navrhovateľa v čase, keď bol maloletý) od 01.09.2016 opakovane do budúca vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa. Dĺžné výživné za obdobie od 01.09.2016 do 31.01.2018 vo výške 1.700,- eur odporcovi povolil splácať mesačnými splátkami vo výške 30,- eur spolu s bežným výživným, pod výstrahou straty výhody splátok počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

28. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade zmeny pomerov na strane otca, je možné podať návrh na zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

30. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).